

13. marts 2006

UKIU 2006/11

**Umiarsualivimmiinnermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit
ilaasunik angallassinerannut akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata
allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut**
(Umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut
akileraarummik qaffaaneq kiisalu angalanerit ataatsimut aaqqissuuteriikkat
akileraarutaat)

pillugu

Inatsisartut Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaata

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerreqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaat
suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Augusta Salling, Atassut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Agnethe Davidsen, Siumut, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Lars Emil Johansen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Lene Knüppel, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Jens Lars Fleischer, Siumut – Sinnisussaq

UKIU 2006-imi siullermeerinerup kingorna inatsisissatut siunnersuut matumani
pineqartoq nassuiaatitai ilanngullugit Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu
Ataatsimiititaliap misissuataarpaa.

Siunnersuutip imarisaa

Umiarsuit takornarianik angallassissutit Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut nunalittut, piffimmilu umiarsualiviup avataani kisartut imaluunniit ilaasunik sinerissamut nunnigussisut ilaasuinut akileraarusiineq qaffanneqassasoq siunnersuutikkut matumuuna Naalakkersuisut kissaatigaat.

Akileraarusiineq ilaasumut ataatsimut 300 kr.-iniit ilaasumut ataatsimut 450 kr.-inut qaffanneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Danmarkimit, Savalimmiunit nunanilluunniit allanit umiarsuarnut ilaasartaatinut ilaasunut ataqatigiissaakkamik angalanernut ataqatigiissaakkanut ilaasunut ilaasumut ataatsimut 450 kr.-inik akileraarusiinerup nutaamik atuutilersitsinissaq aammattaaq siunnersuutigineqarpoq.

Akileraarusiinerup Akileraartarnermut Pisortaqarfimmut akilerneqartarnissaanik isumaqatigiissuteqarsinnaaneq umiarsuarnik ilaasartaatinik ataqatigiissaakkamik ingerlaartunik ilallugu annertusineqassasoq naggataagut siunnersuutigineqarpoq.

Tusarniaanermut akissutit

Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaq siunnersuutip matumani pineqartup suliarineqarnissaanut atugassatut tusarniaanermut akissutit nuutinneqarnerinik pissarsiniarsimavoq. Siunnersuut ulloq 17. december 2005, ulloq 21. december 2005 akissuteqarfigineqartussatut tusarniaassutit nassiunneqarpoq. Tusarniaanermut akissutit namminneq oqaaseqarfiginninnissamik pisariaqalersitsisimangillat.

Tusarniaavigineqarsimasulli arlallit piffissaq tusarniaavigineqartoq sivikippallaarsimanerarsimammasuk ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Inatsisartunik nutaamik qinersisoqarnera pissutigalugu inatsisissamik piareersaallutik sulinissamut Naalakkersuisut piffissakippallaarsimasut Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliap paasisinnaagamiuk piffissaq tusarniaaviusoq sivirusunerinnaasimangimmat ataatsimiititaliap pitsaanngitsutut isigaa. Tusarniaavigineqartut tusarniaanermi atortunik misissuinissamut naammaginartumik piffissaqartillugit tusarniaanermut piffissaliussat ataatsimut isigalugit sivirususilerneqartassasut ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut inassutigissavaa., taamaattoqanngikkaluarpammi tusarniaanissap siunertaa atorneqanngitsuussammat.

Tassunga atatillugu Inatsisartut ataatsimiittarfianni siunnersuutip siullermeerneqarnerani tusarniaavigineqartut amerlassusiat naammannersoq isumaliutigineqarsimavoq. Siunnersuutip matumani pineqartup Inatsisartut ataatsimiittarfianni siullermeerneqarnerata tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA), sulisitsisut peqatigiiffiat ILIK aamma Arctic Umiag Line/ATG Naalakkersuisunit qinnuigineqarput inatsisissatut siunnersuummut oqaaseriomasinnaasaminnik saqqummeeqqullugit. Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliamit saaffiginninneq tunngavigalugu taakku assinginik saaffiginnissutit SIK-mut APK-mullu nassiunneqarsimapput. Oqaaseqarfiginninnertut pissarsiarineqartut ataatsimiititaliami suliarinninnerup nalaani annertuumik oqaaseqarfiginninnissamut pissutissaqartitsisimangillat.

Nunani tamalaani aaqqissuussinernut sanilliusinermut ataatsimiititaliap kaammattuutai

Aningaasaqarniarnikkut anguniakkat allat imminnut aningaasalersorsinnaatinnagit aatsaat aallaavittut isigalugu innuttat inuussutissarsiortullu akileraarusiivigineqarlutillu akitsuusiivigineqartarnissaat nunani tamalaani aaqqissuussinernut sanilliusinermut ataatsimiititaliamit siusinnerusukkullu naalackersuisuusunit arlaleriarlugu taakkartorneqartarsimavoq.

Tamanna *Akileraarutinik akitsuutinillu aaqqissuusseqqinnissamik nalunaarusiaq* (UKA 2003/15) ilaatigut Inatsisartut Ataatsimiittarfianni suliarineqarmat Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalackersuisumit erseqqissaatigineqarpoq. Naalackersuisunut ilaasorta q tassani oqarpoq:

"Tassunga atatillugu Naalackersuisut aallaaviginiarpaat akileraarusiissutit akitsuusiissutillu tamakkiisunik qaffaanerit kingullerpaajutinneqartariaqartut, tassalu aatsaat sipaarniarfigineqarsinnaasueruppat aammalu allanik isertitsiffiusinnaasunik periarfissaarutivippat."

Kalaallit Nunaata siunissami immi minut napatilluni aningaasaqarnerani takornariaqarneq toqqammaviit pingaernerit ilagissagaat naalackersuinikkut siamasissumik maannamut isumaqatigiissutaasimammat ataatsimiititaliap oqaatigissavaa. Akileraarusiinermik qaffaanikkut Kalaallit Nunaanni takornariaqarnerup killiliivigineqarnissaa aarleqqutigineqarsinnaasoq tamannalu tunngavigalugu mianersorluinnarluni taamaallaat piviusunngortinniarneqartariaqartoq ataatsimiititaliap isumaqarpoq.

Greenland Tourismili (GT) siunnersuutip suliarineqarnerani peqataasimasoq ataatsimiititaliap ilanngullugu paasivaa. Tamanna ataatsimiititaliap ima paasisariaqarpaa Kalaallit Nunaanni tamarmi takornariaqarnikkut sullissisorpassuarnik suleqateqarluni misissuilluareerluni misissuereerlunilu naatsorsuisimasoq Kalaallit Nunaanni takornariaqarnermut siunnersuut ajoqutaasunik sunniteqassanngitsaq. Taamanna ataatsimiititaliap tusaatissatut tiguaa.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Siunnersuut 2006-imiit Landskarsip iluanaarutaanik ukiumut 4,3 mio. kr.-inik anginerulersitsissasoq Naalackersuisut naatsorsuutigaat. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguutissaatut Naalackersuisut siunnersuutaat (UKIU06/10), pisortat karsiinut ukiumut katillugit iluanaarutinit annaasanik 5 mio. kr.-inik aningaasartalik Inatsisartut akuersissutigissappassuk pisortat karsii ukiumut katillugit ataatsimut 700.000 kr.-inik iluanarutinit annaasaqassasut naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Taamatut naatsorsuineq tunngaveqartinneqarpoq umiarsuarnut ilaasartaatinut ilaasut 20.000 missaannik amerlassusillit kiisalu ilaasut 3.000 2006-imi nunatsinnut tikissasut naatsorsuutigineqarmat. 2004-imi umiarsuarnut ilaasartaatinut ilaasut Kalaallit Nunaanni 15.600 missaannik amerlassuseqarsimapput.

Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliap inassuteqaataa.

Siunnersuut akuersissutigineqassasooq **ataatsimiititaliami amerlanerussutillit Siumumeersut, Inuit Ataqtiginnarsup Atassummeersullu inassutigaa.**

Ataatsimiititaliami ikinnerussutillip Demokraatinersup siunnersuut imatut tunngavilimmik itigartinneqassasooq inassutigaa:

Ataqtigiissaakkamik angalasunut 450 kr.-inik akitsuusiinissaq naapertuutinngitsoq Demokraatit isumaqarput, Demokraatit paasinninnerat malillugu akitsuutip annertussusaa qaffasinaagaammat taamaammallu nunatsinni takornariaqarnermik inuussutissarsiuteqarnerup ineriartortinneqarnissaanut sulii aporfiusussatut sunniuteqarsinnaallu.

Taamatut oqaaseqarluni Inatsisartut Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaata siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Augusta Salling,
Siulittaasoq

Agnethe Davidsen

Agathe Fontain

Lars-Emil Johansen

Lene Knüppel